

24 Μαρτίου, 1992

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

GEO. MAVROMMATIS & CO.,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 527/90).

*Διοικητική Πράξη — Εκτελεστή σε αντίθεση με βεβαιωτική —
Εκτελεστή απόφαση είναι αυτή στην οποία δηλώνεται η βούληση
της διοίκησης με την οποία παράγονται έννομα αποτελέσματα.*

5 *Διοικητική Πράξη — Αιτιολογία — Τα απαιτούμενα στοιχεία —
Αναιτιολόγητη η επίδικη απόφαση.*

10 Οι αιτητές επεδίωξαν με την προσφυγή την ακύρωση της
άρνησης των καθ' ων η αίτηση να δεχθούν μείωση της
10 δασμολογητέας αξίας 145 αυτοκινήτων που αυτοί εισήγαγαν και
εκτελώνισαν, και τη συνεπαγόμενη επιστροφή των αναλογούντων
καταβληθέντων δασμών. Κυρίαρχο ζήτημα για τη διαδικασία
15 αναδείχθηκε το ερώτημα ποιά είναι η εκτελεστή πράξη της
διοίκησης εν προκειμένω, εν όψει των περισσότερων
εμφιλοχωρησάντων επικοινωνιών μεταξύ αιτητών και Τελωνείου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση,
αποφάσισε ότι:

20 1. Δεν θα υπεισέλθω στην ουσία της υπόθεσης ενόψει του
αποτελέσματος της αποδοχής της προσφυγής και της
ακύρωσης της επίδικης απόφασης της 25/4/90, που είναι και
η μόνη εκτελεστή απόφαση που ελήφθη από τη διοίκηση. Η
προσφυγή θεωρείται αποδεκτή γιατί η κρινόμενη απόφαση

είναι ανατιολόγητη.

2. Είναι γνωστή αρχή του διοικητικού δικαίου πως εκτελεστή απόφαση είναι αυτή στην οποία δηλώνεται η βούληση της διοίκησης, με την οποία παράγονται έννομα αποτελέσματα. 5
3. Ελλείπει από την επίδικη απόφαση η επαρκής αιτιολόγησή της, έτσι που να πληρούνται τα απαιτούμενα στοιχεία αιτιολογίας σύμφωνα με τις καθιερωμένες αρχές του διοικητικού δικαίου και της νομολογίας. Η μοναδική φράση που αγγίζει την αιτιολόγηση "από τα στοιχεία που έχουμε" είναι ασαφής και αόριστη. Στην υπό συζήτηση υπόθεση, οι αιτητές είχαν ένα απλό αίτημα, την επιστροφή μέρους του δασμού που πλήρωσαν για την εισαγωγή αυτοκινήτων σύμφωνα με την τιμολογιακή τους τιμή και από τα οποία έλειπε ο συμφωνηθείς εξοπλισμός. 10
15

Η προσφυγή επιτυγχάνει με £100 έξοδα.

Προσφυγή. 20

Προσφυγή εναντίον της άρνησης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων να δεχθεί μείωση της δασμολογητέας αξίας 145 αυτοκινήτων μάρκας Isuzu που εισήχθησαν και εκτελωνίστηκαν από τους αιτητές και τη συνεπαγόμενη επιστροφή του ανάλογου δασμού. 25

A. Τιμόθη (κα), για τον αιτητή.

Λ. Καουτζάνη (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση. 30

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Αρτεμίδης ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. 35

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Οι προσφεύγοντες είναι εγγεγραμμένος συνεταιρισμός που ασχολείται με την εισαγωγή και πώληση αυτοκινήτων. Με την κρινόμενη προσφυγή προσβάλλουν την άρνηση του διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, ημερ. 25.4.90, να δεχθεί μείωση της 40

δασμολογητέας αξίας 145 αυτοκινήτων μάρκας ISUZU, που εισήχθησαν και εκτελωνίστηκαν από τον συνεταιρισμό, και την συνεπαγόμενη επιστροφή του ανάλογου δασμού που πληρώθηκε.

5

ΓΕΓΟΝΟΤΑ:

Τα αυτοκίνητα έφθασαν στο λιμάνι Λεμεσού στις 26.10.87. Κατά την επιθεώρηση, και πριν την εκτελωνίση τους οι αιτητές διαπίστωσαν, όπως ισχυρίζονται, πως αυτά δεν ανταποκρίνονταν στα συμφωνηθέντα στην παραγγελία με τους προμηθευτές, γιατί δεν είχαν τον εξοπλισμό που προσδιορίστηκε σ'αυτή. Στις 20.11.87 οι αιτητές κατέθεσαν διασάφηση εισαγωγής, σύμφωνα με την τιμολογιακή τους αξία, για να μπορέσουν να τα εκτελωνίσουν και να τα μεταφέρουν σε ιδιωτική αποθήκη αποταμίευσης. Πλήρωσαν δε τους δασμούς, βάσει της διασάφησης, αλλά επιφύλαξαν το δικαίωμα τους να ζητήσουν επιστροφή ανάλογου δασμού εφόσον διαπιστωνόταν αργότερα η διαφορά μεταξύ της τιμολογιακής αξίας των αυτοκινήτων και αυτής του εξοπλισμού που δεν προστέθηκε στα αυτοκίνητα. Οι ελλείψεις στον εξοπλισμό αναφέρονται στο σχετικό έντυπο της διασάφησης.

25

Ενόψει αυτών των γεγονότων, οι αιτητές ζήτησαν με επιστολή τους, στις 12.8.88, μείωση της δασμολογητέας αξίας των αυτοκινήτων και επιστροφή μέρους του δασμού που καταβλήθηκε, αίτημα που υπέβαλαν και προηγουμένως, στις 20.11.87, όταν πληροφορούσαν τον διευθυντή Τμήματος Τελωνείων πως ήσαν διατεθιμένοι, να εκτελωνίσουν τα αυτοκίνητα και να πληρώσουν υπό διαμαρτυρία το δασμό σύμφωνα με την τιμολογιακή αξία, για να τα μεταφέρουν σε ιδιωτική αποθήκη αποταμίευσης. Η απάντηση του διευθυντή ημερ. 11.10.88, στο πιο πάνω αίτημα του προσφεύγοντος συνεταιρισμού έχει ουσιαστική σημασία στην υπόθεση και γι' αυτό κρίνω αναγκαίο να την παραθέσω αυτούσια:

40

"Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα και τη σχετική αλληλογραφία που λήγει με την επιστολή σας ημερομηνίας 12 Αυγούστου 1988 και να σας

πληροφορήσω ότι το αίτημα σας για μείωση της δασμολογητέας αξίας των αυτοκινήτων αυτών που υπολογίστηκε με βάση την τιμολογιακή τιμή που πληρώθηκε, για το λόγο ότι τα αυτοκίνητα δεν έφεραν ορισμένο εξοπλισμό, δεν μπορεί να γίνει δεκτό, γιατί:

5

(α) σύμφωνα με τα γραπτά στοιχεία που υπάρχουν είχατε το συμβατικό δικαίωμα να επιθεωρήσετε τα αυτοκίνητα αυτά και να βεβαιώσετε την κατάσταση και εξοπλισμό των πριν την φόρτωση των:

10

(β) αντιλαμβάνομαι ότι έχετε προβεί στη λήψη δικαστικών μέτρων εναντίον των προμηθευτών σας και συνεπώς δεν ενδείκνυται απόφαση μου για το θέμα πριν τη λήψη της δίκης αυτής.

15

(Η υπογράμμιση της παραγρ.(β) δική μου).

Στις 12.11.88 οι προσφεύγοντες επανήλθαν με νέα επιστολή τους για να πληροφορήσουν το διευθυντή πως αντιπροσωπεία των προμηθευτών έφθασε στην Κύπρο για διευθέτηση της διαφοράς. Υπεγράφη δε σχετική συμφωνία βάσει της οποίας θα επιστρέφονταν στους αιτητές 27,500 Ιαπωνικά γιεν. Ως επακόλουθο δε και της παραγράφου (β) της πιο πάνω επιστολής του διευθυντή, ο συνεταιρισμός επανέλαβε εγγράφως στις 16.2.90, το αίτημα του αναφέροντας ταυτόχρονα πως η υπόθεση που εκκρεμούσε ενώπιον του Δικαστηρίου είχε αναβληθεί και οι δικηγόροι τους πληροφόρησαν πως πιθανό να έπαιρνε και 5 χρόνια να περατωθεί.

20

25

30

Εις απάντηση αυτής της επιστολής και των προφορικών παραστάσεων των αιτητών ο διευθυντής έστειλε σε αυτούς την επιστολή, της 25.4.90, που περιέχει την προσβαλλόμενη απόφαση. Την παραθέτω:

35

"Επιθυμώ ν' αναφερθώ στην σημερινή τηλεφωνική επικοινωνία μας (κ.κ.Μαυρομάτης-Μιχαήλ) ως και στην επιστολή σας ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 1990 αναφορικά με αίτημα σας για μείωση της δασμολογητέας αξίας των ακολούθων οχημάτων και σας πληροφορώ πως από τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεση μας το αίτημα σας δεν μπορεί να γίνει

40

αποδεκτό. -

..... " .

- 5 Ακολούθησε επιστολή των δικηγόρων των αιτητών και στις 6.7.90 καταχωρίστηκε η παρούσα προσφυγή. Στις 16.8.90 ο διευθυντής σε απαντητική επιστολή του προς τους δικηγόρους των αιτητών αναφέρει πως η θέση του Τμήματος Τελωνείων εκφράστηκε εγγράφως στις 10 11.10.88.

NOMIKA ZHTHMATA:

- 15 Η δικηγόρος της δημοκρατίας εγείρει δυο προδικαστικές ενστάσεις: (α) πως η κρινόμενη απόφαση, που περιέχεται στην επιστολή της 25.4.90, δεν είναι εκτελεστή διοικητική πράξη αλλά βεβαιωτική της απόφασης του διευθυντή που ελήφθη και 20 ενεργοποιήθηκε κατά την εκτελώνιση των αυτοκινήτων και την πληρωμή του δασμού. Εν πάση περιπτώσει, και σε ότι αφορά την αξίωση του συνεταιρισμού για επιστροφή δασμού, η τελική απόφαση του διευθυντή περιέχεται στην επιστολή του στις 11.10.1988. Η θέση 25 αυτή οδηγεί τη δικηγόρο της Δημοκρατίας στη δεύτερη προδικαστική της ένσταση, ότι δηλαδή η προσφυγή καταχωρίστηκε εκπρόθεσμα.

- Οι δικηγόροι του συνεταιρισμού σε απάντηση των προδικαστικών ενστάσεων λένουν τα εξής. Η πληρωμή 30 του δασμού, σύμφωνα με την τιμολογιακή αξία των αυτοκινήτων έγινε υπό διαμαρτυρία και τα περιστατικά που δικαιολογούν αυτή την πληρωμή είναι παραδεκτά από το Τμήμα Τελωνείων. Η επιστολή του διευθυντή στις 11.10.88, που παραθέτω αυτούσια πιο πάνω, δεν 35 περιέχει την τελική απόφαση της διοίκησης πάνω στο αίτημα του συνεταιρισμού και τούτο ενόψει της δεύτερης παραγράφου σ' αυτή, όπου σαφώς αναφέρεται πως δεν ενδείκνυται απόφαση του για το θέμα πριν την 40 τελική έκβαση της δίκης στην αγωγή που οι αιτούντες καταχώρησαν εναντίον των προμηθευτών. Όταν επανήλθαν πάνω στο ζήτημα, με αναφορά στη συμβιβαστική συμφωνία που έγινε μεταξύ τους και των

προμηθευτών και της μακροχρόνιας διαδικασίας στο Δικαστήριο, ο διευθυντής τους έγραψε στις 25.4.90, (παραθέτω πιο πάνω αυτούσια την επιστολή), ρητά πως το αίτημα τους απορρίπτετο.

5

Οι δικηγόροι και των δύο πλευρών, μετά τη συζήτηση των προδικαστικών ενστάσεων, εξετάζουν και αναλύουν και την ουσία της υπόθεσης. Οι δικηγόροι των αιτητών υποστηρίζουν πως η απόφαση του διευθυντή, έχοντας υπόψη τα αδιαμφισβήτητα γεγονότα, είναι εσφαλμένη και πρέπει να ακυρωθεί, ενώ η δικηγόρος της Δημοκρατίας υποστηρίζει πως η απόφαση είναι καθόλα νόμιμη.

10

Δεν θα υπεισέλθω στην ουσία της υπόθεσης ενόψει του αποτελέσματος στο οποίο καταλήγω, την αποδοχή δηλαδή της προσφυγής και ακύρωση της επίδικης απόφασης της 25.4.90, που στην κρίση μου είναι και η μόνη εκτελεστή απόφαση που ελήφθη από τη διοίκηση. Η προσφυγή θεωρείται αποδεκτή γιατί η κρινόμενη απόφαση είναι αναιτιολόγητη.

15

20

Είναι γνωστή αρχή του διοικητικού δικαίου πως εκτελεστή απόφαση είναι αυτή στην οποία δηλώνεται η βούληση της διοίκησης, με την οποία παράγονται έννομα αποτελέσματα. Η απόφαση που κοινοποιήθηκε στους αιτητές στις 11.10.88, που υποστηρίζει η δικηγόρος της δημοκρατίας πως είναι η μόνη εκτελεστή απόφαση, δεν έχει τα χαρακτηριστικά της εκτελεστής διοικητικής απόφασης γιατί το περιεχόμενο των δύο παραγράφων της αντιφάσκει. Στην πρώτη απορρίπτεται το αίτημα, γιατί οι προσφεύγοντες είχαν το δικαίωμα, βάσει του συμβολαίου τους με τον προμηθευτή, να επιθεωρήσουν τα αυτοκίνητα πριν από την φόρτωση τους στο λιμάνι της αλλοδαπής. Στη δεύτερη παράγραφο όμως γίνεται αναφορά στην εκκρεμούσα δικαστική διαδικασία, που άρχισαν οι αιτητές εναντίον των προμηθευτών στην Κύπρο, και απερίφραστα πληροφορούνται πως δεν ενδείκνυται οποιαδήποτε απόφαση της διοίκησης πάνω στο θέμα πριν από την τελική της έκβαση.

25

30

35

40

Η απορριπτική απόφαση της διοίκησης, όπως είπα πιο

πριν, περιέχεται στην επιστολή της 25.4.90. Το ουσιαστικό μέρος της έχει ως εξής:

5 "Σας πληροφορώ πως από τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεση μας το αίτημα σας δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό."

10 Έχω τη γνώμη πως ελλείπει από την απόφαση αυτή η επαρκής αιτιολόγηση της, έτσι που να πληρούνται τα απαιτούμενα στοιχεία αιτιολογίας σύμφωνα με τις καθιερωμένες αρχές του διοικητικού δικαίου και της νομολογίας. Η μοναδική φράση που αγγίζει την αιτιολόγηση "από τα στοιχεία που έχουμε" είναι ασαφής και αόριστη. Στην υπό συζήτηση υπόθεση, οι αιτητές είχαν 15 ένα απλό αίτημα, την επιστροφή μέρους του δασμού που πλήρωσαν για την εισαγωγή αυτοκινήτων σύμφωνα με την τιμολογιακή τους τιμή και από τα οποία έλειπε ο συμφωνηθείς εξοπλισμός.

20 Η δικηγόρος της Δημοκρατίας υποστηρίζει την απόφαση της διοίκησης κάμνοντας πλήρη αναφορά στα γεγονότα της υπόθεσης και στο νόμο που εφαρμόζεται, τον περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμο του 25 1967 (82/67). Επαναλαμβάνω πως δεν θα ασχοληθώ με την ουσία της υπόθεσης γιατί, και ενόψει της τελικής μου κρίσεως η διοίκηση θα επανεξετάσει το ζήτημα για να αιτιολογήσει η ίδια, όπως έχει υποχρέωση, οποιαδήποτε απόφαση της.

30 Τέλος, και σε ότι αφορά την επιστολή του διευθυντή, της 16.8.90, που συντάχθηκε και εστάλη μετά την καταχώρηση της προσφυγής, παρατηρώ πως αυτή αποτελεί απόπημα της διοίκησης, γιατί με αυτή γίνεται προσπάθεια να εμφανιστεί το περιεχόμενο της επιστολής 35 11.10.88, ως η τελική εκτελεστή απόφαση της και πως αυτό της 16.8.90 επιβεβαιώνει την προηγούμενη, χωρίς να γίνεται οποιαδήποτε μνεία στην επιστολή της 25.4.90.

40 Επαναλαμβάνω όμως, για τους λόγους που εξέθεσα, πως στην επιστολή της 11.10.88 δεν περιέχεται οποιαδήποτε διοικητική απόφαση.

Αρτεμίδης, Δ. Geo. Manrommatis & Co. v. Δημοκρατίας κ.α. (1992)

Η προσφυγή επομένως γίνεται αποδεκτή με £100 έξοδα υπέρ των αιτητών.

*Η προσφυγή επιτυγχάνει με
£100.- έξοδα .*

5